# Conceptnota IBO

Toelichting VDAB 16 februari 2023


Conceptnota
Vaststellingen
Hervorming 2018
Hervormings-
voorstellen
Aan de slag

# Vaststellingen

Conceptnota

Arbeidsmarkt zeer krap geworden

- laag aantal werkzoekenden versus hoog aantal vacatures
- mismatch tussen vraag en aanbod
- daling aantal IBO sinds 2015

IBO als antwoord

- toeleiding
- nood aan herbronning
- focus op kwaliteit

# Contextfactoren voor een herbronning

**We streven naar continue verbetering** van onze producten en processen met als doel verhoogde effectiviteit en efficiëntie. De evaluatie en ev bijsturing van IBO staat ook op de radar van onze RVB.

We kunnen schuiven met parameters/modaliteiten van IBO.

Daarbij zijn er **contextfactoren** waarmee we rekening moeten houden:

- conjunctuur
- bewegingen op de arbeidsmarkt
- complexiteit van ‘mismatch’

# Impact van de conjunctuur

Vacatures



Kandidaten






Vacatures



Kandidaten



**COMPETENTIE KLOOF**

**Bij veel kandidaten overbrugt men de missende competenties voor aanwerving via IBO.**

No match




Match



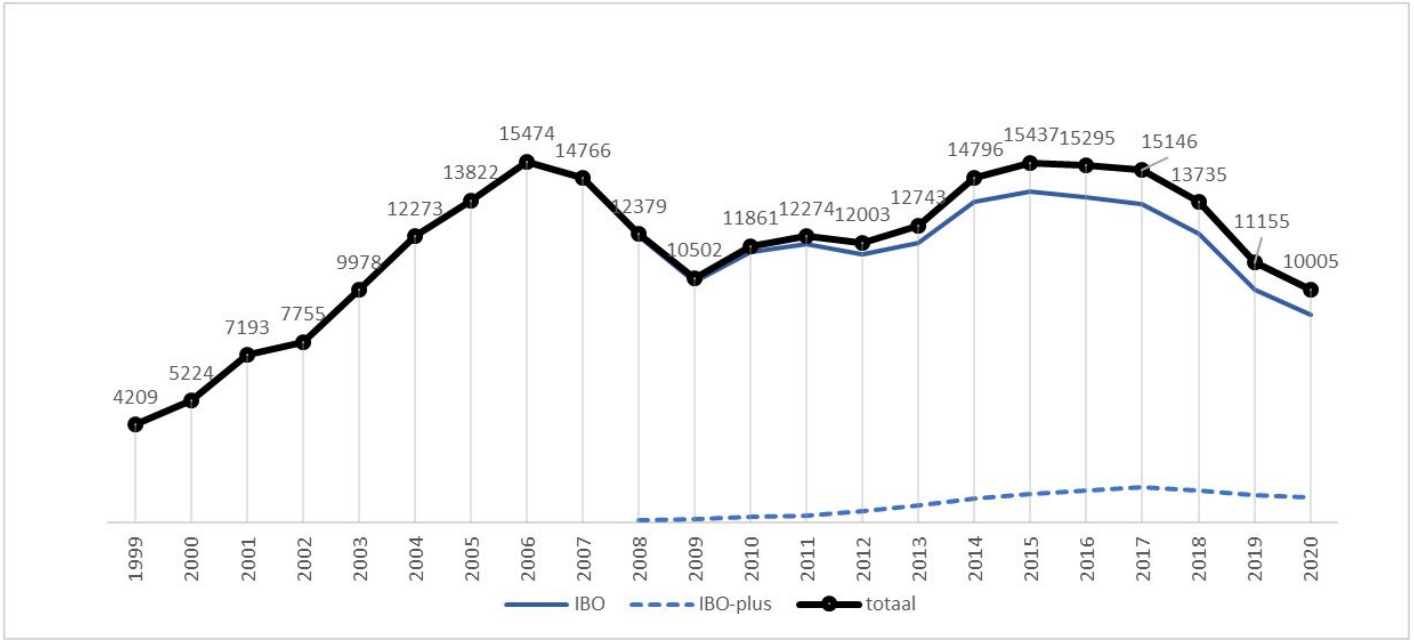
IBO



**Bij weinig kandidaten overbrugt men de missende competenties na aanwerving binnen het bedrijf.**

Conjunctuur

## Invloed op IBO



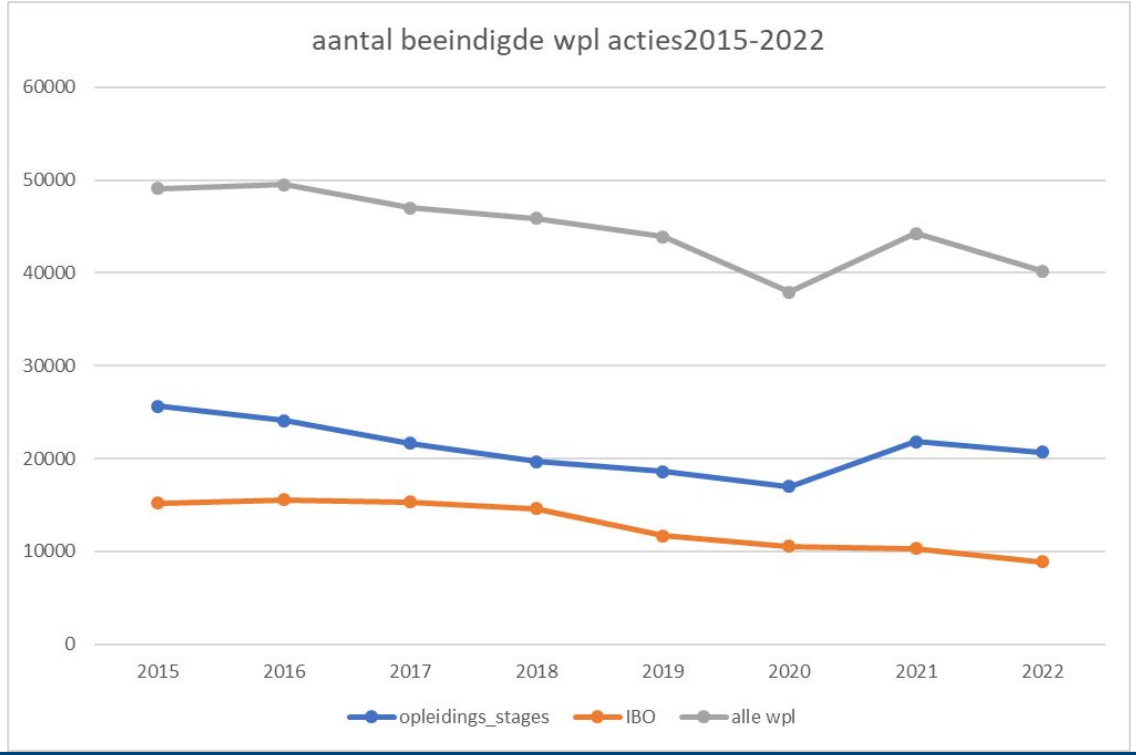

Historisch zien we **minder IBO** op momenten dat de **werkloosheidsgraad lager** is en de economie aantrekt.

**De daling** wat betreft aantallen IBO is **reeds ingezet voor de hervorming.**

# Bewegingen op de arbeidsmarkt

# Realiteit arbeidsmarkt

Door **war on talent**, daling aantal **IBO's** en andere vormen van **werkplekeren**.




**Werkplekleren (opleiden) is niet de core-business van bedrijven.**

Als de bedrijfsvoering onder druk komt te staan dan plooien ondernemingen terug op de gezondheid van de onderneming en ligt de focus minder op opleiden.

# Mismatch

# Complexiteit achter mismatch

Mismatch = het verschil tussen wat de arbeidsmarkt vraagt
en de beschikbare werkzoekenden kunnen bieden.

Bij knelpuntvacatures spelen ook andere drempels:

- kwalificatievereisten (vb. verpleegkundige)
- arbeidsomstandigheden (vb. shiften, fysiek uitdagende jobs)

Bij werkzoekenden:

- nood aan flankerende maatregelen
- andere noden dan enkel technische competentieversterking

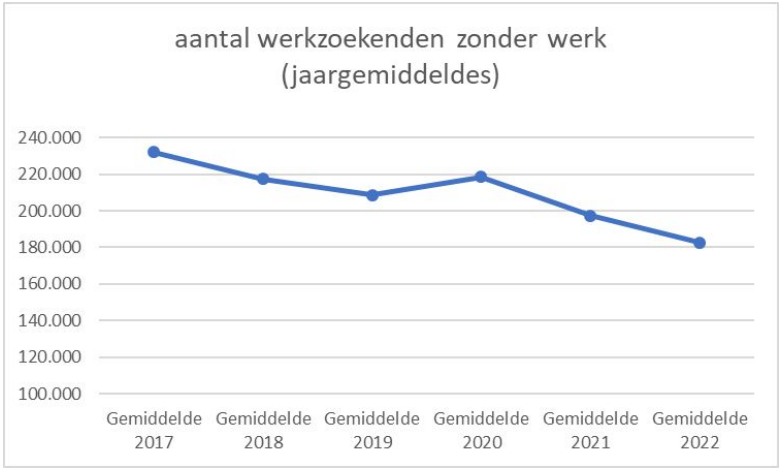
**IBO is maar één gereedschap binnen een veel grotere toolbox aan competentieversterkende instrumenten en trajecten.**

# Eerste hulp bij competentieversterking




maart 2022

# Werkzoekenden in opleiding of een voortraject




Het aantal werkzoekenden daalt

Maar het aandeel dat competentie-versterking krijgt , stijgt.



# Hervorming IBO

2018

Hervorming 2018

Principes

Sterke **administratieve vereenvoudiging**

- Nieuwe systemen & digitale aanvraagprocedure
- automatische datastromen, snellere opstart
- Gedaalde complexiteit vergoedingensysteem

Uitbreiding inzet door **mandatering van partners**

- Tijdelijke werkervaring
- GOB partners

**Hogere deelname kansengroepen**

- daling hoog- tov kortgeschoolden
- aandeel met migratieachtergrond groter

Hervorming 2018

Principes

Duidelijke positionering als

**opleidingsmaatregel ≠ gesubsidieerde tewerkstelling.**

- facturatie en premie losgekoppeld van elkaar
- premie losgekoppeld van verloning bij aanwerving
- verplaatsingsvergoeding & tussenkomst in de kinderopvang

IBO zit op het kantelpunt van opleiding en tewerkstelling
**–>** het evenwicht moet goed bewaakt worden.

Een **blijvende uitdaging**!

Aantrekkelijkheid van IBO is ook sterk gekoppeld aan de opleidingservaring.

5 **JOERI** 31/01/2023

De manier waarop IBO in gang gezet, verlopen en afgerond is was zeer professioneel. De noden van mij, als toekomstige werknemer, werden goed gehoord. De opvolging verliep prima! Ik vind IBO een prima initiatief om als omgeschoolde makkelijker aan werk te geraken.

N

1 **NATHALIE** wrote

Bedrijf is niet aan te raden. Ze geven geen opleiding. Bij vragen willen ze je ook niet verder helpen. Ze zoeken enkel een goedkope werkkracht, die het gemakkelijke werk kan doen voor hun.

2 **TOM** 30/11/22

het was goed begonnen, maar naarmate de tijd verstreek, was er minder en minder tijd en begeleiding,...

5 **RUDY** 17/01/2023

Goede opleiding en begeleiding! En door de opleiding direct vast werk!

5 **JORGE** 17/01/2023

De begeleiding van Katrien was uitstekend, op dezelfde manier als de training met Geert, het programma heeft mijn reis vergemakkelijkt om competitief te kunnen zijn op de arbeidsmarkt

J

3 **Jawad** wrote

During my IBO there were both good and bad experiences. As we found out at the end it was a mismatch of personalities and skills from my side although I learned a lot from the colleagues and their way of working. At

1 **FATUMA** 06/02/2023

Ik werk 6maanden Dernaa kreeg ik niet contract Gewoon mensen gebruiken

# Hervormingsvoorstellen

9 maatregelen

Hervormings voorstellen

9 nieuwe maatregelen

**Toeleiding**

- meer niet beroepsactieven in IBO
- actievere rol in toeleiding

**Herbronning**

- IBO-T gratis 1ste 3 maanden
- vergoeding hervormen
- prestaties flexibeler registreren/geen premie bij afwezigheid
- differentiatie in duurtijd en prestatietijd

**Kwaliteit**

- betere inschatting competentiekloof en opleidingsplan
- betere nazorg bij stopzettingen IBO
- nazorg bij succesvolle IBO

## Meer niet beroeps-actieven in IBO

Niet beroepsactieven **staan sterk op de radar van VDAB**!
Inschrijving bij VDAB = toegang tot volledig dienstverleningsaanbod (incl. IBO)

Verschillende projecten lopende om de drempel tussen de niet-beroepsactieve en de inschrijving weg te werken.

## Actievere rol in toeleiding

IBO proactief ontsluiten = gecombineerde aanpak:

- uitbreiding van mandatering opleidingspartners (bv CVO's, Syntra enz)
- communicatie en branding
- inzetten op samenwerkingsverbanden
- …

Maar opletten want inzet van een instrument is nooit een doelstelling op zich:

- respecteren de expertise van partners in keuze methodiek
- kwantitatieve doelstellingen >< keuze in functie van de klant

IBO-T gratis eerste 3 maanden

Zowel IBO als IBO-plus kunnen taalondersteuning genieten.

Taalondersteuning is steeds **gratis**.

Vaststellingen:

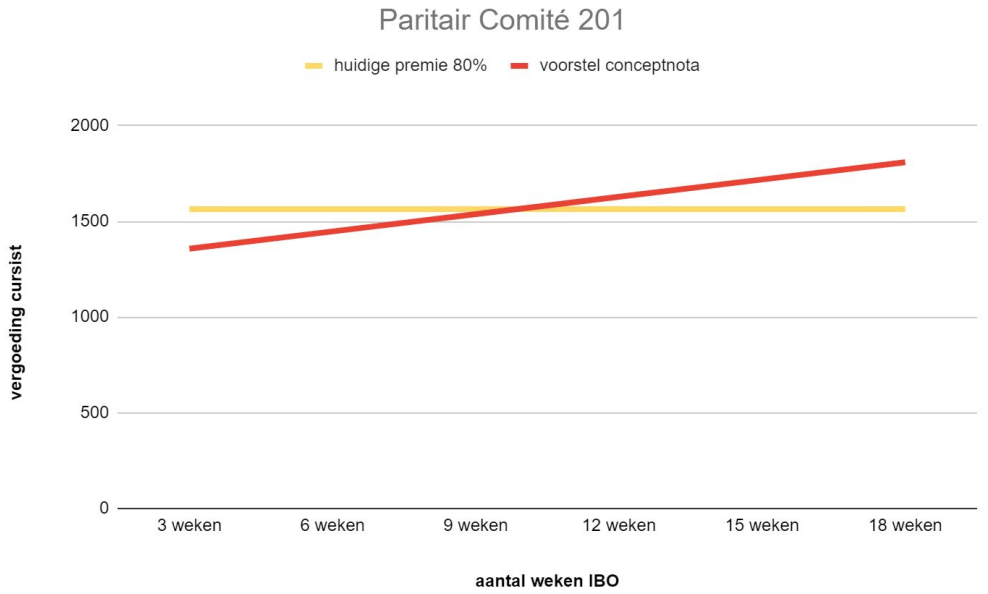
- taalondersteuning op de werkvloer vraagt een zekere basis
- vaak enkel nood aan taalondersteuning
- **stijging in 2022 tov 2019**

Opportuniteit:

Sinds begin 2023 gratis **job- en taalcoaching nieuwe medewerkers** eerste 12 maand.

# Vergoeding hervormen

**Aantrekkelijkheid verhogen** maar **nieuwe complexiteit of anomalieën vermijden**.
Basisprincipes conceptnota: progressief (75%) en gekoppeld aan minimumloon sector
–> voor sommige PC's een stap achteruit tov huidige situatie.




–> cursist met hoge dagvergoeding afhankelijk van PC ontvangen niet langer een incentive.

Prestaties flexibeler registreren/ geen premie bij afwezigheid cursist

Differentiatie in duurtijd en prestatietijd

Voorstel bouwt verder op een aanbeveling uit de Vlaams Brede Heroverweging (VBH) oefening rond IBO.

Eerste analyse destijds:

- verhoogde complexiteit en extra administratie voor de werkgever
- verminderde aantrekkelijkheid voor de cursist

Mee te nemen in **uitgebreide financiële analyse**.

De prestatiebreuk is een contractueel element.
Voorwaarden van het opleidingscontract bepalen de voorwaarden bij aanwerving.

Nood aan een gedegen inschatting vooraf wat betreft duurtijd, maar blijft een moeilijke oefening.

Een IBO **verlengen** kan altijd en gebeurt op basis van evaluatie van de voortgang.
**Vroegtijdig aanwerven** indien geen verdere opleiding vereist kan ook.

Betere inschatting competentie-kloof en opleidingsplan

Betere nazorg bij stopzettingen en succesvolle IBO

Interne en externe **expertise meer benutten**.

- Bestaande mogelijkheden meer benutten
- Eigen instructie capaciteit
- Expertise en ondersteuning sectoren

**Nazorg** bij stopzetting als bij tewerkstelling = **belangrijk**.

In het bemiddelingsproces ligt sterk de nadruk op actiegerichte herinschatting en werkt men met een **plan van aanpak** bij overgang van acties en/of bemiddelaar.

Er kan **nog** meer ingezet worden op nazorg bij succesvolle IBO
–> sinds 2023 opportuniteit via **gratis job- en taalcoaching**.

# Aan de slag

Aan de slag

**Toeleiding**

Inzet en expertise van sectoren optimaliseren (sectorconvenanten, ...).

Onderzoeken van de uitbreiding van mandatering richting opleidingspartners.

**Herbronning:**

Uitgebreide financiële analyse maken van verschillende scenario's, binnen een kader afgesproken binnen de RVB.

Aantrekkelijkheid als opleidingsmaatregel verhogen.

**Kwaliteit:**

Inzet van instructeurs voor opleidingsplannen en bepaling competentiekloof.

Nazorg via job- en taalcoaching in functie van IBO structureel aanbieden.

Vernieuwde vacaturewerking

**Vernieuwde vacaturewerking**

Kwalificerend traject IBO + centrum leren

Vb. knelpuntvacature fietshersteller




**meerwaarde:**

- kortere opleiding: 50% van de standaard opleiding
- de cursist behaalt een beroepskwalificatie
- snellere matching met werkgever
- aanleren bedrijfsspecifieke competenties tijdens IBO

L

5

**LINDA** wrote

Omdat het voor mij de juiste manier was om te voelen of ik lichamelijke terug kan werken. Na zo veel jaren van lichamelijk beperkt te zijn. Ook heel geruststellend dat ik dit kon proberen zonder de zorg dat wat ik financiël heb niet direct kon verliezen. Wat ik helaas in het verleden heb voorgehad. En om zeker niet te vergeten, heb ik ook een opleiding gekregen. Iets totaal anders dan mijn eigen beroep voor mijn ziekte. En ik voel mij er super bij. Ik had ook een hele fijne begeleiding hierbij. Ik ben Carina Poelmans daar heel dankbaar voor.

Show translation

07/12/2022 | 14:45 (UTC)

# Conceptnota IBO

Toelichting VDAB 16 februari 2023